

DOMOVINA

Načrt novega tiskovnega zakona.

Ze štirideset let je preteklo, odkar imamo v Avstriji vedno eden in isti tiskovni zakon. Razmere so se od leta 1862, ko smo dobili sedaj obstoječi tiskovni zakon, tako korenito spremenile, da bi se bil moral istotako tudi tiskovni zakon že zdavnaj spremeniti. Avstrija boče biti moderna država, ali ravno če se je kdo oziral na naš kazenski in tiskovni zakon, je moral reči, da stojimo daleč za vsemi modernimi evropskimi državami.

Sedaj je nam obeta star greh popraviti. Dne 11. t. m. je ministrski predsednik Körber predložil načrt novega tiskovnega zakona. V daljšem govoru je pojasnjeval stališče vlade naspram temu zakonu ter povedal indirektno, da katerih mej bi vlada dopustila načrt spreminiti.

Poslanec Schönerec je zahteval, da se prvo branje tega zakonskega načrta postavi precej na dnevni red in tako je upanje, da dobimo iz tega načrta čim prej zakon, ki bo mnogo popravil, kar se je doslej zagrešilo — seveda ako gosposka zbornica vsega ne prevrže. V naslednjem povdarjamo samo važnejše določbe tega načrta, ne da bi se spuščali v stvarno in kritično razmotrivanje in razpravljanje o načrtu, ker si to pridržimo za prihodnji čas, najbrže do taktat ko postane iz načrta — postava.

V prvi vrsti stavi načrt iz veljave sedanjí tiskovni zakon iz leta 1862 z novelami od leta 1868 in 1894, dalje 27. poglavje kazenskega pravnega reda, katero urejuje tiskovne pravde, končno pa sploh vse postavne določbe, v kolikor bi bile iste z novim zakonom v nasprotju.

Med obrtnopravnimi določbami je važna ona, katera pravi, da se v posebno važnih okoliščinah smejo prirediti posebne izdaje, katere se smatrajo kot del lista, ki izdaje priredi. Za take posebne izdaje ni treba posebne prijave.

Določbe glede odgovornega urednika so ostale približno iste, kakor doslej in se smejo listi deliti v več delov, katerih vsaki sme imeti posebnega odgovornega urednika.

Odtegniti komu tiskovno obrt ne sme odslej več sodišče, nego le obrtna oblast, pa le zaradi tega, če se je tiskar pregrešil zopet kazenski zakon iz dobičkanje in bil zaradi tega obsojen tako n. pr. zaradi tatvine, poneverjenja, goljufije itd.

Edna najvažnejših določb načrta pa je prosta kolportaza. Odslej se bodo smeli časniki in druge tiskovine prodajati po javnih cestah, trgih in sploh po takih krajih, kjer so vsakomur pristopni n. pr. kolodvorih, pristaniščih itd. Tudi se bo smelo časnike razpečavati z avtomati.

Posebne določbe glede proste kolportaze so sledeče: Vsaka tiskovina, katera se bo potem kolportaze razpečavala, bode morala imeti na čelu prve strani jasno razvidno vendar po ulicah in trgih se bo smelo prodajati od 6. ure zjutraj do 10. ure zvečer, posebne izdaje listov se bodo smele prodajati — do poldne. Po kolodvorih in ladnjih pristaniščih pa se bode smelo sploh

vedno prodajati. Od hiše do hiše ponjati tisko-vine bo prepovedano. Knjige potem kolportaze razpečavati je dovoljeno samo knjigotročcem. Tudi se bo smelo po cestah in javnih trgih deliti tiskovine zastoj med občinstvo. Ta določba je jako važna za „štajerca“ in za one, ki ga po Celju fazširajo.

Druga jako važna določba je namenjena popravkom. Doslej se je namreč popravljalo po časnikih vse, če je bilo resnično ali ne. Ker se uredništvo ni moglo prepričati o resničnosti svojih ali nasprotnih trditvev, je iz previdnosti popravek sprejelo. Nekateri so samo na to zidali, ko so pošiljali popravke, trdeč, da ni res, medtem ko je bilo vendarle res. Vedeli so namreč popravkarji, da se jim ne more nič zgoditi. Sedaj bo to drugače. Kdor bo listom pošiljal popravke o stvarih in okoliščinah o katerih je vedel, da so prav in resnične — bo kaznovan po okoliščinah prav občutno. Kazen je določena od 10 do 1000 kron.

Za vse denarne kazni je plačnik izdajatelj kaznovane tiskovine.

Zaradi zanemarjanja potrebne ali dolžne paznosti bodo odgovorni v sledeči vrsti naslednji udeleženci: urednik, založnik, tiskar in končno raznašalec. Kdor se sklicuje in imenuje svojega predpika, je prest. Čelo urednika ne morejo pre-ganjati, če pove osebo, katera je kazniv, spis sestavila in doposlala.

Čisto nova je določba, da smejo državni ali deželni zbor ali delegacije določiti, da posamezni del stenografičnega zapisnika ali poročil ne smejo priti v tiskovine, v kolikor se zapopadeti v poročilih žaljenje veličanstva ali članov cesarske hiše, bogoskrunstvo, pozivi k atentatom z razstrelivi (dinamit, smodnik itd.) ali pa javno pohujšanje.

Najvažnejša pa je določba, da postanejo žaljenja po § 487. do 493 k. z. prestopki, o katerih pri nas ne bode sodili več nemškutarski porotniki ampak okrajna sodišča. Tako bode dobil naš list nekoliko bolj proste roke; ker naš porotniki so najnedolžnejše stvari spoznali za žaljenja, samo če jih je prinesla „Domovina“. Na drugi strani se pa bode lahko bolj stopalo na prste nemškutarskim listom zlasti „vahtarci“, katera je doslej pisarila, kar se ji je ljubilo, zanašajoč se na dobroto nemških porotnikov. Seveda bo treba v tem oziru načrt zakona nekoliko predelati, ker govori jako nejasno.

Tudi je v novem načrtu oskrbljeno, da se ne bo smelo po tiskovinah pozivati na bojkot, kar bo našim nemškutarskim trgovcem po Spodnjem Štajarskem zelo na dobro prišlo.

Končno ne smemo prezreti za nas jako važne določbe, da se bode namreč odslej za vsako nepravilno zaplenitev listov brez-pogojno plačala odškodnina iz državne blagajne. Na ta način bode naša državna pravdnštva prebrižnjala pri zaplenitvah.

Interpelacija.

Nezakonitosti pri o. kr. držav. pravdnštvu v Celju.

Poslanci vd. Berka in tovariši podali so na Njega ekselencijo gosпода pravosodnega ministra sledečo interpelacijo:

O. kr. državno pravdnštvo v Celju vloga vse obtožbe v slovenskem jeziku, ki se imajo obravnavati pred porotnim sodiščem, v nemškem jeziku. Četudi obtoženci, nemščine niso zmožni, ter se zagovarjajo v slovenskem jeziku.

Sama ob. sebi umevna dolžnost pravosodja v vsaki pravni državi je, da se vloži obtožba v onem deželnem jeziku, ki ga obtoženeц razume. Gotovo velja to tudi za Spodnje Štajarsko, kjer tvorijo Slovenci veliko večino prebivalstva. Ravno v takih slučajih, ki so porotnemu sodišču v raz-sojo odkazani, se gre navadno za jako občutljive, večletne kazni, celo za življenje obtožencev. Obtožbo bi vendar obtoženeц moral razumeti, ker mu pristoji pravica, še pred obravnavo proti taisti ugovarjati ali nove priče predlagati.

V slučajih, ki so razsodnemu sodišču odkazani v obravnavanje, vloga državno-pravdnštvo navadno slovenske obtožbe, v mnogo te-žavnejših slučajih pa ne. To je sigurno obžalovanja vredna nedoslednost.

Po obstoječih postavnih določbah mora v dvojezičnih deželnih pokrajinah vsak porotnik biti zmožen obeh deželnih jezikov. Porotniki mo-rajo torej slovenske obtožbe razumeti. Sedaj je navada, da se nemška obtožba prečita in jo šele potem predsednik v prosti prestavi, dobro ali slabo, navadno le čisto kratko obtoženceu raz-tolmači.

Ako bi se že mislilo, da tuintam kak po-rotnik slovenske obtožnice ne razume, bilo bi vendar pametno le nasprotno postopanje, da bi se namreč prebrala slovenska obtožba in potem eventuelno, če to na vprašanje predsednikovo kak porotnik zahteva, taista ponovila v nemškem jeziku. Prva oseba, kateri se mora obtožba naznaniti, je obtoženeц; ta je pri tem najbolj interesiran.

To napačno postopanje se sploh strinja z obstoječo, naravnost nesmiselno prakso pri po-rotnih obravnavah. Poslavne določbe o izključbi porotnikov kakor tudi prisega prečita se samo v nemškem jeziku, akoprav bi bilo pravično in primerno, da se to stori v obeh deželnih jezikih, ker mora vendar obtoženeц tudi nekaj razumeti in sme osobito tudi porotnike izključevati.

Obtoženeц po temtakaem ne razume od vsega pri takem postopanju ničesar, akoravno se gre za njegovo usodo. Porotniki razumejo v mnogih slučajih slovenski jezik dosti bolje in mrmrajo mnogokrat prisego jako težko za pred-sednikom; dosti lažje bi mnogi porotniki izgo-varjali prisežne besede v slovenskem jeziku.

Porotnikom bi se moralo takoj pri predčitjanju besedila prisega povedati, da smejo priseči, kakor hočejo, in po katerem besedilu, ki bi se moralo prebrati v obeh jezikih, je za nje to lažje; omo-gočiti bi se jim moralo dalje, odgovoriti na vprašanja, stavljena v obeh jezikih, v tem ali onem jeziku, kakor je za nje oziroma za izvolje-nega načelnika to lažje.

Predčitjanje vprašanj v obeh deželnih jezikih bilo bi tudi zaradi tega pametno, ker mora vendar obtoženeц vedeti, kakšna vprašanja se stavijo, in ker ima pravico predlagati predru-gačbo vprašanj in dostavke, česar ne more storiti, ako vsega tega ne razume.

Istotako morali bi se ustni predlogi državnega pravdnika in končni pouk predsednikov prednašati v slovenskem jeziku ali vsaj najpoprej v slovenskem in šele potem, ko bi to kakor potnik zahteval, tudi še v nemškem jeziku; kajti zopet je obtoženec prva in najbolj interesirana oseba, ki mora torej te predloge in govor razumeti, in brez čegar vednosti se ne bi smelo nič zgoditi.

Da doseže stvar vrhunec smešnosti, se na koncu obravnave razglasi tudi razsodba najpoprej v nemškem jeziku, kot bi se šlo za kako predstavo za občinstvo in ne za usodo obtoženčeve.

Podpisani stavijo na ekscelenco pravosodnega ministra sledeča vprašanja:

1. So taistemu te razmere znane, in jeli on, ne da bi se hotel izogniti odgovoru na to interpelacijo, pripravljen v tem oziru poizvedovati?

2. Je taisti pripravljen ukreniti, da se na vedeni nedostatk temeljito odpravi, in vsaj to ukazati, da se morajo obtožbe proti osebam, ki se v uvodnem postopanju poslužujejo slovenščine, vlagati v slovenskem jeziku, da se morajo na dalje pouk pred zbiranjem, prisega in porotnikom stavljena vprašanja prečitati v obeh deželnih jezikih ter končno tudi predlogi državnega pravdnika in pravni pouk predsednikov prednašati v slovenskem ali vsaj tudi v slovenskem jeziku?

3. Je taisti pripravljen skrbeti za to, da se določijo predsednikom pri porotnih obravnavah samo taki opravilni državni pravdniki in sodnega dvora, ki v jezikovnem oziru popolnoma zadostujejo nanje stavljenim zahtevam?

Podpisi.

Interpelacija

poslanca Daszynski-ja in tovarišev na g. justičnega ministra glede postopanja o kr. generalne prokurature v seji dne 30. maja 1902.

I. Z razsodbama o. kr. okrajnega sodišča v Ptuj z dne 25. sept. 1895, št. 7413, in od 7. maja 1896, št. 2660, je bil tam stanujoči odvetnik dr. Anton Brumen vsled prestopka zoper razžaljenje uradne časti obsojen na globo 150 K, oziroma 300 K, ker je v obeh slučajih v izvajanju svojega poklica moral navesti stvarne popravke, po katerih se je čutil o. kr. okrajni sodnik v Ormožu Anton Liebisch, ozir. nasprotnik njegovega klienta na njegovi časti razžaljenega.

Sklicevanje v točki krivde je ostalo v obeh slučajih brezuspešno; denarna kazen je bila v obeh slučajih znižana na 50 K.

Ker je bil obsojeni odvetnik po informacijah svojega klienta v obeh slučajih zakrit, je odklonil disciplinarni svet štajarske odvetniške zbornice v Gradcu vsak uradni posel in sklenil, da se ima o. kr. generalna prokuratura na Dunaju naprositi, ničnostno pritožbo dvigniti v ohranitev postave v korist imenovanega odvetnika.

O. kr. generalna prokuratura na Dunaju je odklonila ta predlog štajarske odvetniške zbornice a limine.

II. Z odlokom o. kr. okrajnega sodišča ptujskega od 24. decembra 1901, U. V. 87. 4/1. 4. je bil tam stanujoči dr. Edvin Ambrositsch vsled prestopka proti varnosti časti obsojen na globo od 25 K, ker je pri izvrševanju svojega poklica, Jožefa Fridauerja v Pobrežu po krivici obdolžil, da je bil ta že večkrat vsled hudoodelstva goljufije in krive prisega kaznovan.

Dr. Edvin Ambrositsch po informacijah svojega klienta Jakoba Šimenko ni bil zakrit, temveč mu je ta izrecno izjavil, da svojemu zastopniku ne da naročila, izustiti zgorajšnje obdolžitve napram svojim pravnim nasprotnikom.

S sodbo o. kr. okrožnega kot prizivnega sodišča v Mariboru od 19. februarja 1902, opr. št. Bl. 48/2, bil je vendar dr. E. Ambrositsch oproščen, čeravno dokaza resnice ni doprinesel, da, niti poskusil ni.

Podpisani storijo na Njegovo ekscelenco vprašanje:

a) So Njegovi ekscelenci pod I. in II. navedeni slučaj znani?

b) Je njegova ekscelenca pripravljena navesti vzroke, ki so bili povod, da je generalna prokuratura na Dunaju predlog, stavljen v korist dr. Brumna od štajarske odvetniške zbornice, a limine odklonila.

Celjske in štajarske novice

(Veselica v korist „Dijaškega doma“) Ob prijetnem blatu se je v najlepšem redu in v največjo zabavo udeležnikov vršil minolo nedeljo koncert in veselica v korist „Dijaškega doma“. Vsi prostori na velikem dvorišču so bili zasedeni. Dvorišče je bilo zaradi zabavne pošte razdeljeno v razne občine, delile so jih goste za sajene smreke tako, da se nam je zdelo, kakor da sedimo v kakem prijetnem gaju. Godbene, pevske in dramatične točke so se izvajale, kakor vedno, fino in precizno. Pri vseh slovanskih komadnih godbe je občinstvo burno ploskalo in vsa čast gre g. kapelniku Korunu, ki je dal igrati skoro izključno slovanske točke — Izvrstno je občinstvo zabaval šaljivi prizor pod vodstvom g. R. Salmiča, ki je po našem mnenju tudi duševni oče tega prizora. — Mnogo pohvale so žele tudi telovadske skupine pod poveljstvom br. Smrtnika. — Za zabavo so pa tudi skrbele naše vrle narodne gospe in gospice, katere so pridno razpečavale dobro pijačo, smotke, cvetke in marsikaj drugega v prid „Dijaškega doma“. Seveda ni manjkalo šaljive pošte, katere je prinesla precej dobička — pa ne trgovinskemu ministru, ampak finančnemu ministru „Dijaškega doma“. — Zabava je bila v obče prirčna, neprijetna in smo videli med mnogobrojnimi udeležniki tudi mnogo zavednega, kmečkega ljudstva iz okolice. Žal, da smo pogrešali narodnjakov in narodnjakinj iz bližnjih trgov. No pa, ker pričakujemo, da bodo ti sami tudi priredili veselice v prid „Dijaškega doma“, jim ta greh radi odpustimo, zlasti še, ker se finančni minister „Dijaškega doma“ ni pritožil zaradi premalih dohodkov.

(Izumitelj umetnega klavirja.) Pretekli teden se je mudil v Celju g. Ivan Bajde iz Hotiča pri Litiji na Kranjskem, ki je izumil posebni klavir, ki v komaj štiri in pol oktave obsega jočem prostoru združuje citre, harfo, vijolino, violo, celo itd. G. Bajde je vzbujal veliko zanimanje, ter se je iz Celja napotil s svojim instrumentom v Savinjsko dolino, odtod pa v Maribor.

(Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem) se je zagovarjal te dni Miklavž Arh, mož precej temne preteklosti, o katerem se ve le toliko, da je bil nekdanji sodni dostavljalec v Celju in da mu ričet ni neznana jed, — zaradi prestopkov telesne varnosti in razžaljenja časti. Kakor smo svoječasno poročali, je taisti ob priliki gledališke predstave „Rokovnjači“ z nekaterimi tovariši svoje vrste prišel v „Narodni dom“, a je bil z drugimi vred prav kratkim potom postavljen pred vrata, ker je pozabil, da se nahaja v poštenu gostilni, kjer za razgrajče ni mesta. Pri tem se je baje moral braniti ter je s tamburico ranil štiri gospode, priče so izpovedale, da je tudi s kamnom, v ruto zavitim, udrihal okrog sebe, česar pa niti Arh niti sodnik sam iz prav umljivih razlogov nista mogla verjeti. Sodišče mu je priznalo za pet dni hrano na državne stroške, kar je obtoženec — s hvaležnostjo na znanje vzel. Kot olajševalna okolnost pri odmeri kazni se je smatrala njegova „opravičena razburjenost“, ker se ga ni pustilo dalje razgrajati. Začetkom vršila se je proti Arhu in tovarišem preiskava tudi zaradi hudoodelstva javnega nasilstva oziroma motenja hišnega miru, ter je več prič potrdilo, da so obdolženci udrihali po durih „Narodnega doma“, hoteč siloma udreti, kar se jim je deloma tudi posrečilo; a vkljub temu državno pravdnstvo ni moglo priti do prepričanja, da bi ti ljudje res bili tako hudobni, ter je akte odstopilo okrajnemu sodišču. Drugokrat bode treba pač take, vsiljivce malo hitreje postaviti na hladno, da ne bodo imeli povoda za „opravičeno“ razburjenost.

(Regulacija Savinje.) Poroča se nam iz celjske okolice, da se je komisijsko pregledovanje Savinje in njenih pritokov začelo.

(Konkurz) O. kr. okrožno sodišče v Celju je razpisalo konkurz čez zapuščino dne 23. listopada 1901 v Razborju umrlega župnika Hermana Kapus. Konkurnim komisarjem je imenovan deželnosodni svetnik in predsednik okr. sodnije v Slov. Gradcu g. Karol Nedwed, a začasnim upraviteljem konkurzne mase g. dr. Maks Kiese-wetter, odvetnik ravnatom.

(Podeljena poštarstva služba.) Poštnemu administratorju v Ivanjcih, g. Alojziju Šturmu,

znanemu narodnjaku, je bilo podeljeno mesto poštarja v Ljubnem v Savinjski dolini.

(Učiteljske službe) V slovenjebistriškem okraju pridejo do prihodnjega šolskega leta stalna oziroma začasna do poplavliva sledeča učiteljska mesta: Na petrazrednici v Polčanah, na trirazrednici v Zgornji Polskavi in na dvorazrednici pri Sv. Vencesu, vse z dohodki po drugem krajnem razredu. — Prošnje do 10. julija t. l. na dotične krajne šolske svete. — Na štirirazredni v tretjem krajnem razredu se nahajajoči šoli pri Sv. Magdalen na Lembergu je z 11. oktobra 1902 stalno popolniti mesto učitelja. — Prošnje do 20. julija t. l. na krajni šolski svet.

(Šolske vesti) Šola na Ščavnici pri Radgoni se razširi v trirazrednico. — Učiteljica na dekliški šoli v Slov. Bistrici je postala gospica Avgusta Šantel iz Vranskega, v Čresnjevcu pri Slov. Bistrici pa gospica Milena Pavlič.

(Umrli je) v Rmskih toplicah od kapi zadet dne 12. t. m. mariborski zdravnik dr. Spitz.

(Spodnještajarska kopališča.) Na deželnem kopališkem zavodu Rogatec Slatina je bilo do 9. junija t. l. 155 strank z 202 osebama, na deželnem kopališkem zavodu Dobrna do 10. junija 129 strank s 195 osebami, v Rmske toplice pa je prišlo do 12. junija t. l. 66 strank s 174 osebami.

(V gnojnici utonil) je v Cirkovcih pri Ptuj dvehletni sinček posestnika Franc Medveda.

(V Radgoni) je bilo v zadnji občinski seji sklenjeno, da se postavi spomenik cesarja Jožefa II. na Glavnem trgu nasproti rotovžu.

(Posojilnica v Gornji Radgoni) K posojilnici v Gornji Radgoni je v 10. upravnem letu 1901 pristopilo 84 zadružnikov z ravno toliko deleži, tako, da obstajajo sedaj 603 zadružniki. — Novih hranilnih knjižnic se je izdalo 130, obstoji torej 589 knjižic za 289.344 K 84 v. — Posodilo se je novo 135 zadružnikom, 75 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo, dolžnikov je torej 635, ki dolgujejo skupaj 301.565 K 15 v. Čistega dobička je bilo 2837 K 41 v, od katerega je šlo za dobrodelne namene 360 K. — Rezervni zaklad znaša 23.781 K 9 v, Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter se obrestujejo po 4 1/2 %. Od posojil, katere dobivajo le člani, se zahtevajo 5 1/2 % obresti.

(Žalosten pojav.) Gornjeradgonski okrajni zastop ima po zadnjih volitvah, ki so se končale dne 5. junija t. l., zopet nemško nacionalno lice, le občine so volile krščansko narodno. — Nekateri slovenske občine so baje volile z nemškimi nacionalci.

(Birmanci) V Št. Ilju v Slov. goricah je bil 1. junija t. l. 484 birmancem podeljen zakrament sv. birme.

(V Marenbergu) so občinske volitve v prvem in drugem razredu razveljavljene ter se bodo vršile nove volitve, pri katerih je pričakovati, da bode vsenemška stranka pogorela, ker hočejo proti taisti Slovenci z zmernejšimi Nemci skupno nastopiti.

(Novo okrožnosodnijsko poslopje) v Mariboru si je pretekli teden ogledal predsednik deželnega višjega sodišča grof Gleispach. — Preselitev uradov se bode vršila dne 15. julija t. l.

(Kaznovani odvetnik.) Štajarska odvetniška zbornica je ustavila odvetniku dr. Karolu Tschebullu v Mariboru v disciplinarni kazni poslovanje za eno leto ter prevzame za ta čas Tschebullovo odvetništvo dr. I. Possek.

(Na vinorejsko šolo v Mariboru poslal je dež. šol. svet v poletni sadjarsko-vinorejski tečaj te-le gg. učitelje: Čah iz Št. Jerneja, Gselman iz Sv. Martina pri Vurbergu, Koki iz Studenic, Kos iz Marije Snežne, Kukovič iz Polenšaka, Kvac iz Sv. Martina v Rožni dolini, Lukman iz Št. Stanja, Spende iz Ščavnice, Strmšek iz Št. Petra na Medv. selu, Tomažič iz Št. Miklavža pri Ljutomeru, Zemljič iz Marija Brezje in Krajnc Matevž iz Sv. Barbare pri Mariboru III. pl. r.

(Ljudsko bralno dvorano) nameravajo ustanoviti v Gradcu. Eden možki in eden ženski odbor marljivo delata za uresničenje te misli. Posrečilo se je že dobiti pripravno dvorano in upanje je, da se ljudska bralna dvorana odpre že letos jeseni.

(Prememba volilnega reda za štajarski deželni zbor.) Resolucijo na deželni odbor za

(Stajarsko učiteljstvo in bošča deželno-zbornske volitve) O. B. H. 1911. se je v št. 123 štajarskega učiteljstva na katerem se je izobrazilo vprašanje, ki ga imajo štajarski učitelji postaviti na rednosti, enotno postavljenom naenkrat b. tajčinu se deželno-zbornskemu volitvam — kje je edenje, v enem polletnih mese, oz. sklopih zemljan štajarsko učiteljstvo k shodi, na katerem se ima rešiti vprašanje, kako se ima štajarsko učiteljstvo zadržati proti deželno-zbornskemu volitvam. Prav tako se imajo št. slovenski učitelj k shodi na katerem imajo rešiti enako vprašanje glede slovenskih volitev.

(Nadomestna državnozbornska volitev)
Ljubnem na Gornjem Štajerskem se je vršila
dne 14. t. m. iz trgovinske in obrtne zbornice
nadomestna državnozbornska volitev na mesto
odslopišnega Andreea Lavogea je bil dr.
Pfaffinger.

(Mitnice odpravljene. Gosposka zbornica je v petek rešila več zakonskih spisov, ki jih je sklenila poslanska zbornica. Med temi se nahaja tudi načrt odprave mitnic. Zakon stopi v veljavo s 1. januarjem prihodnjega leta. S tem bo znatno ustrezno prebivalstvu vseh dežel, ki je morale plačevati ta zastareli davek.

(„Bodočnost“) Slov. fer. akademsko društvo za ozemlje med Muro in Dravo vzhodno od Maribora. „Bodočnost“ — je dovoljeno! Z veseljem javimo to vest vsem onim, ki so se s početka živo zanimali za novi pokret. Ker se pravila, ki smo jih prvokrat predložili, niso potrdila, vložili smo prošnjo s spremenjenimi pravili v drugo — in danes je društvo dovoljeno. Vabimo tam potom vse akademike in abituriente, ki lahko postanejo člani našega društva, da se počnejo živo zanimati zanj in nam pomagajo sestaviti ali vsaj spopolniti deloma že sestavljeni program. Projektirana imamo za bodoče počitnice predavanja na 40 različnih krajih navedenega ozemlja, projektiranih več veselja, združenih s predavanji. Društvo hoče postati izobraževalna sila ljudstvu v naznačenem ozemlju in hoče stati krepko ob strani vseh onih, ki žele duševni napredek slovenskega naroda, ker ve, da v izo- miki, v izobrazbi leži velik del narodne moči. Prosimo pa tudi vse rodoljube, ki žele, da se omogoči mladini delovanje med ljudstvom, da nam pojdejo v vsakem oziru kolikor mogoče na roko. Ker so prvi čas ravno materialni oziri pri našem društvu velikega pomena, zato vabimo naše rodoljube, da pristopijo k društvu ali kot ustanovniki ali kot podporniki. Po pravilih postane ustanovnik, kdor plača enkrat za vselej 20 K v društvene namene, podpornik pa, kdor daruje vsaj 5 K na leto v društvene namene. Kdorkoli želi podpirati v gori naznačenem smislu naše mlado društvo, naj javi to podpisnemu tajniku. Tudi vse eventualne želje in vsa vprašanja naj se pišejo na imenovanega. Da-li bo društvo v resnici delovalo in tako izpolnilo nade, ki se stavijo nanj, to pokaže bližnja bodočnost. Da pa bo moglo društvo uspešno delovati, v to, upamo, bodo pripomogli vsi prijatelji našega ljudstva iz naroda za narod! Za pripravljalni odbor med. Vekoslav Spindler, t. č. predsednik, st. ph. Vladimir Pušenjak, t. č. tajnik.

Druge slovenske novice.

(Deželnozbornska volitev.) Ljubljanska trgovska in obrtna zbornica je imela dne 18. t. m. nadomestno deželnozbornsko volitev na mestu umrlega g. J. Kušarja. Izvoljen je bil odvetnik dr. D. Majaron.

(Občini zbor „Slov. Matice“) je dokazal, da je bilo v 37. društveni leti 36 418 K 50 vin. dohodkov, stroškov pa 36 034 K, torej je ostalo prebitka 384 K 50 vin. Lani se je društveno premoženje pomnožilo za 2270 K 15 vin.

Politični pregled.

(Državni zbor) V sesti dne 11. t. m. je predložil Körber poslanca načrt novega tiskovnega zakona. Med drugimi spremembami in določili do sedanjega tiskovnega zakona je edna najvažnejših ta, da željenja privatnih oseb po tisku ne pridejo več pred porotnike, temveč pred navadne sodnike. — V četrtek so Vsenemci nadaljevali svojo obstrukcijo z nujnimi predlogi. Razpravljalo se je o nujnem predlogu poslanca Bergerja, ki zahteva, da vlada odtegne svoj sedajni predlog zadevajoč podporo donavski parobrodni družbi. Dokazoval je, da izdaje ta družba, ki je podpira z denarjem naša država, samo za podkupljenje dunajskih listov 44 tisoč kron. Med Bergerjevim govorom je prišlo do škandalov med Vsenemci, ki so se med seboj zmerjali z najnesramnejšimi psovki. — V petek je poslanska zbornica sprejela načrt zakona glede odpisa zemljiščnega davka v vseh treh branjih. Zakon določa, da se davki od polja in vinogradov odpišejo, ako razne uime pokončajo in uničijo poljske pridelke. Sprejel se je tudi v vseh treh branjih vladni predlog glede pravnih razmer delavcev pri državni železnici. Tudi je bil sprejet predlog poslanca Esenkolba, naj se zbornici predloži načrt zakona za znižanje blšnega davka. — Ker je vlada ugodila zahtevam Mladoróčehov, so isti opustili nameravano obstrukcijo proti zakonu glede davka na vozne listke. Kako je znano, je češki minister Rezek podal svojo ostavko zaradi nameravane obstrukcije svojih čeških rojakov. Ker so pa Čehi opustili obstrukcijo, o čem je tudi Rezek na svojem mestu. — V soboto je zbornica v vseh treh branjih odobrla načrt o popolnitvi obrtnega reda z oziranjem na delavce pri stavbinskih podjetjih. Za tem je zbornica prišla razpravo o davku na vozne listke. Zbornica je takorekoč primorana glasovati.

(Poljaki in Prusi) Pruska gosposka zbornica se je bavila /te dni z vladno predlogo, ki zahteva 260 milijonov za germanizovanje poljskih okrajev Prusije. Poljak Koscielski je izjavil, da Poljaki ostanejo vkljub vsemu zvesti svojemu narodu in jeziku. Državni kancelar Bulow je dejal, da so dosageli Poljaki vso omiko, od Nemcev, ter da je naloga Nemčije, germanizirati na vseh straneh. Govori se, da nemški cesar kmalu obišče Poznanj. Ondotni Poljaki pa so sklenili, da se ne udeležijo cesarjevega sprejema.

(Fotovanje bolgarskega kneza v Petrograd.) V ponedeljek, dne 9. t. m. je odpotova bolgarski knez Ferdinand v Rusijo. Nasel je namreč model spomenika carja Aleksandra III., osvoboditelja Bolgarije, da ga izroči ruskemu carju. — Knez govori ob enem carja na to veliko narodno slavnost v Sofijo.

(Kronanje angleškega kralja Eduarda VII.)
Slavnosti na Angleškem se začno dne 15. t. m. z
vojaško parado in z vojaškim banketom. Menda
priredi vsak stan svoj kronski banket? Kro-
nanje se bo pa vršilo šele 28. t. m. — Zaključ-
ček vseh slavnosti tvori vrtna veselica v kra-
ljevem gradu Windsor.

Književnost.

(Zabavna knjižnica) za slovensko mladino. Urejuje in izdaje Anton Kosi. X. zvezek. V Ljubljani, 1902. Cena 30 v. Ta zvezek "Zabavne knjižnice" prinaša poleg pesmi in povesti še obilo zabavnega gradiva, namenjenega v pouk

Najboljše vrste gumi za cepljenje vinskih trt
se dela v trgovini Dragotina Hribarja v Celju.